

דפני גור

יום ו', כ"ז בטבת תשפ"ג, 20.1.2023, גיליון מס' 5038

פרחי חורף

ישיבת הנהלת קהילה וועד הנהלה

הוחלט: ההנהלה דוחה את הערעור של עמוס פרליס ודבקה בהחלטתה.

2. אישור כניסה למועמדות של זיו צביק, בת הזוג של תום יובל (חבר)

זיו מקיבוץ בית זרע, בת 27. בצבא שירתה כמאבחנת מדעי התנהגות. למדה סיעוד ועובדת בשיווק בדיגיטל. הם מתחתנים במרץ הקרוב.
הוחלט: לאשר כניסה למועמדות של זיו צביק.

ישיבה מיום 3.1.2023

1. ערעור עמוס פרליס לעניין השתתפות עצמית בעת תאונה ברכב הקיבוץ

מוזמן: עמוס פרליס.
עמוס ערער על ההחלטה, שבמקרה של תאונה באשמת החבר עולה הסכום של השתתפות החבר.
מציע: להעלות את מחיר הק"מ, שיכלול גם את עלות ההשתתפות העצמית של התאונה.

משולחנה של רחלי

(מנהלת הקהילה רחלי ברנדשפט)

שלום וברכה לבית יגור,

אפתח במפגש של מועדון ותיקים, שבו הוקרן סרט חג ה-100 של יגור. הסרט מעלה בבהירות רבה את הקשר העז לכרמל שיוצר את הווי החיים המיוחד ליגור, המסורת, החוויות שכל אחד לוקח איתו כצידה לדרך בחייו. היה מרתק, משובב נפש ומאיר את ההר ויושביו באור יקריות.

אני מצרפת את פרוטוקול הנהלת הקהילה מסי 1 לשנה זאת ומוצאת לנכון להציג בפני החברים את נושאי הדיון שהנהלה עסקה בהם ב-19 הישיבות שהתקיימו במהלך השנה. הנושאים הם:

- כניסה למועמדות של בני זוג של חברים.
- אישור הארכת שנת חופש במסגרת 3 שנים המותרות לכך.
- ענף הבניין, נוהל שיפוץ בדירות מעבר וקבע והתנהלות הענף.
- תקציב, השקעות 2022, ביצוע חציון, תקציב אישי, טפסי התקציב האישי, מחירי שעות עבודה בענפים שונים.
- הגיל הרך, דיווח על פעילות המערכת ומענקי התמיכה.
- חובות חברים, כללים לטיפול בחובות חברים.

- רכב, מחיר ק"מ והשתתפות עצמית בעת תאונה.
- הנגשה באירועי תרבות קהילתיים.
- נוהלי אבלות.
- פנסיה, הצגת הנושא.
- נוהל בנייה פרטית.
- בריכת שחיה: סיכום עונה, תשלום אורחים בכניסת שבת.
- נוי, הצגת הענף וסכום המיפוי והליווי המקצועי של היועץ.
- ערעורים, בעיקר בנושא דיור ומכרזים.
- שונות: תרומות, שי לחג ואירועי אלימות שהתרחשו.

לבסוף, קיימנו שני מפגשים משותפים עם ועד ההנהלה בנושאים אסטרטגיים הנוגעים לשתי ההנהלות: נושא התקציב והשינויים, מדיניות הקמת דירות וההשקעות הקשורות בכך ונושא בנים וצעירים.

בהזדמנות זאת, אני מבקשת להודות לחברי הנהלת הקהילה ולוועד ההנהלה על ההשתתפות בישיבות ועל הרצון האמיתי לפתור בעיות ועל תרומתם בהצגת נושאים הדורשים פתרון. לפנינו שנה חדשה ועל המדוכה נושאים רבים ומגוונים הדורשים טיפול.

ביום ד', י"ח בטבת תשפ"ג, 11.1.23
הבאנו לקבורה את חברנו
ישראל לוין ז"ל
בית יגור אבל עם המשפחה

בית יגור משתתף באבלם
של רויטל גולדשטיין והמשפחה
על מות האב
יהודה סקלי ז"ל

בית יגור משתתף באבלם
של קובי סער והמשפחה
על מות האם
מיכל (מיקי) סער ז"ל

דיווח על השיוך

עופר אדר פרוייקטור השיוך

שמוביל את תכנון אזור המגורים, ועם אריאל, היועץ המשפטי שמלווה אותנו. **הדיון עסק בשאלת הזכויות התכנוניות שניתן להבטיח לכל מגרש ולכל זירה.** משמע, מה גודל הדירה המינימלית אותו אנחנו צריכים לתכנן, מה הן זכויות הבנייה וסוגיות נוספות. הצוות קבע את הקריטריונים והנחה את שוהם לבחון, האם ניתן ליישם קריטריונים אלו בכל שכונות המגורים. לאחר בדיקה זו נביא את ההצעה לדיון ולהחלטה באסיפה.

בימים אלו אנחנו מתחילים להתארגן ליישום הסדר הזיקה. במהלך ההתארגנות יש נושאים שונים עליהם צוות השיוך צריך לקבל החלטות. לאחר שנבנה את דרך יישום ההחלטה נציג אותה לציבור.

השבוע הצגנו באסיפה ראשונה את ההסדר של פתרון מחלוקות. בתהליך שיוך הדירות יש נושאים שונים שעלולים להתפתח למחלוקת בין משפחה לקיבוץ, בין משפחה למשפחה ועוד. מטרת הסדר זה היא להבטיח שיש דרך ברורה, פשוטה ומובנית, לפתרון המחלוקות.

צוות שיוך עסק בתקופה האחרונה במספר נושאים:

קיימנו דיון לימודי בנושא **טבלאות האיזון**. בדיון עסקנו בשאלות של מה מטרת האיזונים? על מה ניתן להתחשבן ועל מה לא? איזה מודלים נוסו בקיבוצים אחרים ומה הדילמות המורכבות של יגור.

אני חושב שיש חשיבות גדולה לקיום הדיון על האיזון. לדיון זה יש מספר עקרונות חשובים - הבנה **שמהלך האיזון הוא מהלך חברתי בעיקרו והמסגרת הכלכלית שלו לא תעשיר אף אחד ומנגד לא תדרוש תשלומים בלתי אפשריים מאחרים**. ניתן יהיה לקיים את הדיון רק אחרי שנסיים את תהליך סימון הדירות ולאחר שנכין את התשתית השמאית לדיון. התוכנית היא לגייס בתקופה הקרובה שמאי שילוה אותנו בכמה נושאים, טבלת האיזון היא אחת מהם.

תכנון - על מנת שניתן יהיה להתחיל לתכנן את שיוך הדירות (הפרצלציה) קיים צוות שיוך דירות דיון עם שוהם, האדריכל

ילדי גן אורן מבקרים ב"איזולטור"

במסגרת ההיכרות עם מסלול יגור טיילו ילדי גן אורן ל"איזולטור", חדר הכושר. הילדים כבר יודעים שבעבר שימש הבית כמקום בידוד לילדים חולים, שלא יכלו לשהות בבית הילדים.

תמי עוז: הגענו ומיד כשנכנסנו קיבל אותנו עירם, המנהל את המקום. במקרה, שהו שם גם חבר ותיק וזהבה זילברמן (סבתא של שחר). הם ניגשו אלינו ואני מאוד התלהבתי, כי לא יכולתי לבקש יותר... שניהם החלו לשתף ולספר על החוויות שלהם מהמקום שבער גלגולים. החבר סיפר שכילד לא אהב לשהות באיזולטור בגלל המשמעת הקפדנית. היו צריכים ללכת לישון בזמן ולאכול בזמן.

זהבה, לעומתו, סיפרה שאהבה מאוד להיות בבידוד באיזולטור, כי היא קיבלה תשומת לב רבה, כוס תה נוספת, עוד משהו קטן. שניהם סיפרו שבכל חדר היו 3 מיטות וחלון. הם זוכרים שמהחלון היו באים לבקר את הילדים החולים. "ממש כמונו בתקופת הקורונה", נזכרו הילדים.

זהבה הראתה לנו שבקצה המסדרון היו עוד שני חדרים ל"חולים מיוחדים" והיו גם מטבח ומקלחות. זהבה סיפרה, כי לאחר שהאיזולטור נסגר, המבנה הפך לבית תינוקות, שנקרא: "צפרירים". לבית התינוקות "צפרירים" הכניסה זהבה את עיינה, אמא של שחר, לאחר הלידה. לימים, בית התינוקות נסגר ועבר ל"נפך" המוכר של ימינו. השם "צפרירים" הועתק למקלט מול חדר הכושר - המקלט של הגן שלנו, גן "אורן".

המפגש היה מרגש ומשמעותי. עירם סיפר כי הוא רוצה לתלות תמונות של המקום על כל גלגוליו השונים ואנחנו הבטחנו לו שנעזור לו. נקדיש לכך ביקור בארכיון אצל נטע חכמוביץ.

1. בחירת 4 נציגים לדירקטוריון באלגן

מועמדים: שי ברנשטיין, אופיר צירלין, אייל בן דוד, חוה רז, אבישי שורש, רונן עוז. מוזמן: חסיק ברבר מנהל מש"א. עקב מחסור באנשים בדירקטוריון באלגן הוחלט למנות נציגים נוספים. נוקי עדכן לגבי חברי הדירקטוריון המכהנים: איתן ניר - יו"ר, ערן קציר, אודי קינן. חסיק הציג בפני חברי הנהלת אח"י את שמות המועמדים לדירקטוריון. הוחלט לבחור בשמות הבאים לחברי דירקטוריון: אופיר צירלין, שי ברנשטיין, חוה רז, איל בן דוד.

2. הצעת חברת "סונול" לשיתוף פעולה בתחנת הדלק של יגור

מוזמנים: ניר גלילי מנכ"ל, הדס יוסף סמנכ"ל נדל"ן, עמית שילה מנהל נדל"ן יגור. ניר גלילי והדס יוסף הציגו בפני חברי ההנהלה את הצעתם להתקשרות חדשה עם קיבוץ יגור לתקופת חכירה ארוכה. לאור התפתחויות ענף האנרגיה והשפעותיו על ענף הרכב במשק הישראלי, מציעה חברת סונול מבנה שותפות שונה מהקיים היום. מבנה שותפות זה מבוסס על 2 מסלולים: האחד - מסלול שכירות, השני - מסלול של שותפות. החלטה: הוטל על נוקי למנות צוות לניהול המשא ומתן מול חברת סונול שיכלול יעוץ משפטי ושמאות. הצוות ימנה שני חברי אח"י ואת עמית שילה, יועץ משפטי ושמאי.

העלו אין סוף דוגמאות לשיפור ולייעול ברמת המקור, ואפשר בהחלט לומר, שקיבלו הרבה כלים וחומר למחשבה, שאיתם הלכו הביתה להמשך חשיבה, איך לתרגם את הנאמר ברמת המיקרו.

לאור הצלחת הסדנה, אנו מתכננים עם עדי קוויצקי סדנת המשך קבוצתית, שתכלול גם עבודה פרטנית של עדי מול המנהלים, על פי צורך.

בתום הסדנה, ולאחר שאכלו ארוחת צהריים מפנקת, התפנו המנהלים לשמוע הרצאה מרתקת של הכתב לענייני ערבים צבי יחזקאלי: "המדריך להבנת המזרח התיכון" - הסיפורים מאחורי הקלעים, איום הגרעין, האסלאם באירופה ועוד... זו היתה הרצאה מרתקת, מחדשת, מפתיעה וגם היא השאירה הרבה חומר למחשבה.

לסיום, אנו רוצים להודות בראש ובראשונה - למנהלים שלנו, שהגיעו, נתנו אמון, שיתפו פעולה, פתחו את הראש ואת הלב, שיתפו, למדו ומקווים שגם נהנו. לעדי קוויצקי על סדנה מעשירה, לצבי יחזקאלי על הרצאה מרתקת, לגן אירועים "כרמלה" שאירחו ופינקו.

כולנו מייחלים ומאחלים ששנת 2023 תהיה פורייה בעשייה משמעותית ובהובלת הענפים שלנו על ידי המנהלים לחדשנות, הצלחה ופרנסה איתנה.

כמידי שנה (למעט בתקופת הקורונה) אנו מקיימים כנס מנהלים לכלל מנהלי עסקי יגור.

השנה, השתתפו בכנס 35 מנהלים מהמגזר העסקי ומענפי השירות.

הכנס התקיים בגן האירועים "כרמלה" ביגור. היה לנו חשוב לחשוף את אנשינו לגן. הרבה אנשים חיים פה ולא מכירים אותו כלל.

לאחר סקירה כללית שלי על עסקי יגור, ניתנה במה למספר מנהלי ענפים: עודד עוז - חממות עלים, אילנה שטנגל - בית אחווה, אתי קולט - משתלה. הם הציגו וסיפרו על העשייה שלהם, השינויים הארגוניים, השפעת הקורונה והיציאה ממנה, האתגרים השונים וההצלחות במהלך השנה החולפת.

לאחר הפסקת קפה העביר איש העסקים והיועץ עדי קוויצקי, שעבד בעבר עם יגור, סדנה - "אם לא נהיה תלויים זה בזה". הסדנה עסקה בפיתוח עסקי, ייעול, ניהול זמן, חדשנות, חשיבה מחוץ לקופסה, לחשוב בגדול, ריצה למרחקים ארוכים ועוד.

לאחר חלקה הראשון של הסדנה בה עדי הרצה, הדגים והסביר, התבקשו המנהלים, אשר ישבו בשולחנות "עגולים" בקבוצות קטנות, לתרגל ולערוך סיעור מוחות, כאשר בסופו התנהל דיון משותף של כולם יחד ולמידה אחד מרעיונותיו של השני. המנהלים

איל שריג

יש כיום לקופת חולים שלושה מרכזים רפואיים ("לין", "זבולון" ו"בי"ח כרמלי") העובדים אחה"צ עד שעה 23:00. במקרים של צורך בייעוץ, שאינו מחייב מיון, צריך הפנייה מהשר"פ, או להתקשר *2700. יש להגיע לאחד מהמרכזים הללו ולא לביקור רופא.

נסיעות מרפאה

עלות הנסיעה עם מוניות יגור משתנה ולא כוללת יותר סבסוד. המחירים החדשים ייכנסו מ-1.2.23.

מרפאת שיניים

לקראת סיום שנת 2022 אנו רואים כי יש שינויים בתוצאות הכספיות של מרפאת השיניים. הוחלט לבחון, בשיתוף המשרד הכלכלי, את הנתונים לקראת סוף פברואר, ואז להחליט האם לחזור ל-80 ש"ח בחודש, כמו בתחילת השינוי, או להישאר על 75 ש"ח לחודש.

שנה אזרחית חדשה, אנחנו מבקשים לאחל לבית יגור בריאות ושלו-בית ככל שניתן.

אנחנו בתחילת השנה השישית לשינוי ומתחילים לחשוב על הימים של אחרי. נכון, יש עוד זמן. יחד עם זאת, צריך להתכונן. נשמח לשמוע מחברות וחברים על רעיונות ליום של אחרי.

מרפאה

שעות קבלה:

קבלת אחיות - בימים ב', ג' ה' (ימים של בדיקות דם) מ-9:00 להוציא מקרים דחופים!

קבלת ילדים - ראשון וחמישי - משעה 16:00 עד 16:45
שני ושלישי - משעה 8:30 עד 9:00

יש להתקשר על מנת להירשם.

מבנה המרפאה נצבע מחדש על חשבון קופ"ח, כן חודש הריהוט במהלך 2022.

תרומת כיתת אלמוג

ילדי כיתה ב' "אלמוג", ארגנו פעילות התרמה ליחידה להשתלת מח עצם בביה"ח "רות" ברמב"ם, לרכישת טבלטים לילדים המאושפזים.

הפעילות כללה דוכני מזון ושתייה שהילדים הכינו.

את התרומה בצירוף מגשי פירות מתוקים, כאות הערכה לצוות, הביאו נציגי הכיתה, עמית ימין ושי רודן.

שי עבדה בעבר במערך ההמטו-אונקולוגי. "מרגש לחזור למחלקה ולפגוש את הצוות שעושה עבודת קודש, להגיע עם מתנות, שהן פרי עבודה מאומצת של ילדים נבונים וערכיים, שבחרו לתת נחמה לילדים אחרים, אנחנו מאוד גאים בהם!"

כששואלים את ישראלה מה שלומך? היא עונה: "מאוזנת", כלומר, מרגישה טוב.

השבוע, בנר שני של חנוכה, ציינו ב"דורות" את יום הולדתה (הכמעט) 100. אפילו שקצת הקדימו וכולם ידעו שזו התוכנית, עדיין זו הייתה מסיבה מפתיעה ומרגשת. מלווה בבני משפחתה היא ישיבה, נרגשת בין חבריה, שבירכו אותה בהרבה אהבה וידידות והגישו לה ורדים אדומות, שהיו לזר של פרחים וזיכרונות... ובין לבין שרו וניגנו שירי חנוכה, המנון הפלמ"ח ו"אל נא תעקור נטועי" של נעמי שמר.

במצגת קצרה, שסקרה את כל שנות חייה, נראו אנשים רבים שהיו חלק מתחנות חייה.

לשאלה של אחת מחברותיה, סיפרה ישראלה שאת שמה קיבלה בזכות אביה. זה היה אז חידוש לשוני, שעדיין לא אושר בוועד הלשון. כשנשאלה בכיתה (בווינה) מה שמה? השיבה הילדה מכיתה א' (בווינה) "ישראלה". ענתה לה המורה שאין שם כזה, והקטנה חזרה בבכי הביתה. מאז חלפו הרבה שנים, המורה מווינה כבר אינה בין החיים, כנראה, ולישראלה נוספו עוד חברות הנושאות בגאווה את השם "ישראלה".

בין מברכיה היו ראש המועצה עמוס נצר ושלומית בירן (אושה) שכתבה את המילים הבאות:

לישראלה!

בהגיעך לגיל הבכיר בצלילות כמו שלך ובהגיעך לזכות הגדולה להיות בת גילו של קיבוץ, ברכות חמות ולבביות להמשך הדרך, בלימודים ובהרחבת האופקים בכל התחומים בעלי עניין עבורך.

מי ייתן ובריאותך תימשך לשנים רבות עד מאה כעשרים... את כבר ממש שם.

נברכך כולנו ונוכיח לך הוכחה ניצחת, כי מאה הוא לא רק מספר אצל אף אחד!!! אלא הוא מבטא את

הפעילות של האדם כל שנות חייו על האדמה הזאת. ומבחינה זאת רבות זכויותיך.

נוסיף ונאחל לך עוד שנים רבות וטובות באושר ונחת עם כל משפחתך, חברייך וכל סובבייך.

מי ייתן והמזל הטוב ילך איתך שלוב זרוע עוד שנים רבות מספור. מברכים מכל הלב: חברייך ב"דורות זבולון" והצוות.

בסיום, ישראלה הודתה לכולם על הברכות, האירגון וההשקעה בקיום האירוע לכבודה. בדבריה היא ציינה שבזכות "דורות" היא מרגישה צעירה. ואנחנו אומרים בגאווה ובשמץ של קנאה, אם תשבצים וסודוקו היא עוד פותרת, אם להתלבש יפה ולפגוש חברים היא עוד אוהבת, אם ערבית וגם תלמוד היא עוד לומדת ואם היא לפעמים עוד מרגישה תחושה מוזרת שלא הכול צודק. ושיכול להיות אחרת... זה סימן שגם בגיל 100 אפשר לפעמים להרגיש כבת עשרים, עם חוכמה וניסיון של מבוגרים, כי במקרה הזה הגיל אינו קובע!

ברכות מכולנו ביום הולדתך!

בואו נעשה סדר

כרמית גולדשטיין פותחת יזמות בתחום סידור הבית

פרטים אישיים: כרמית בת 50 נשואה לנבו, אמא לאייל (18), יעל (16.5), תומר ומאיה (13).

מוזכירה במשרד "ברית פיקוח" ביגור. לפני זה עבדה בגיל הרך ביגור.

איך הגעת לזה? חברה שלי עברה דירה ונכנסה לסטרס סביב הארגון של הדירה החדשה. עזרתי לה וגיליתי שזה משהו שאני ממש נהנית ממנו, ושכיף לי לעשות. הצעתי את עזרתי לקרובי משפחה וחברים, חלק הרימו גבה, אבל היו גם שהסכימו! כיף לראות מקום שהיה מבולגן או לא הגיוני לובש צורה חדשה. יש בזה יצירתיות וסוג של קירבה וקשר לאנשים מכיוון שונה מאשר בדרך כלל. בסוף יש סיפוק שכל מי שאוהב לסדר את הבית מכיר, ואנרגיות טובות שהולכות איתך הלאה.

למי זה מיועד? לבתים צפופים עם הרבה ילדים, למי שעוברים דירה ופניו דירה (עקב מעבר לבית אבות, בעקבות פטירה חו"ח וכו'). שירות נוסף מיועד לבודדים (קשישים בד"כ), כאן יש חשיבות מיוחדת לקשר ולשיחה עם האדם לצד העיסוק בחפצים ובדירה.

אנשים מוכנים להכניס אדם זר הביתה? לחלק מהאנשים זה באמת קצת מביך לפנות לעזרה למשהו שכביכול היו אמורים לעשות בעצמם. ויש כאן, כמובן, גם מימד של חשיפה. מבחינה זאת, אלה ששוקלים את השירות הזה, כבר עשו תהליך קטן ומבורך (!) עם עצמם, ומוכנים לקבל את העזרה שאני מציעה להושיט יד שאני מחכה לה. לעומת "בעלי מקצוע" נותני שירות אחרים, שאפילו לי לא נוח שבאים אליך הביתה בזמן

שאתה, נניח, בעבודה. כאן המפגש האישי הוא חלק מהאגנדה וחלק מהשירות, וחשוב לי שניפגש. המהות היא הרבה פעמים דווקא הקשר לחפצים. אני מרגישה שאצל חלק מהאנשים הקשר והשיחה לא פחות חשובים מהעבודה בסידור וארגון. מבחינתי, זאת גם תרומה לקהילה.

איך זה עובד? בדרך כלל אנשים יודעים מראש מה הם צריכים, קובעים זמן ואני באה. מדברים קצת, ומתחילים. לרוב האנשים נוח וכיף לעשות את זה ביחד איתי, וככה גם עדיף בעיני. לפעמים מספיקה פגישה אחת, אם זה רק לסדר ארון או חדר, ולפעמים צריך יותר, ואז קובעים על המקום. התשלום הוא פר שעה.

יש כבר המלצות מלקוחות ביגור? בוודאי! אשמח להפנות בעל פה.

מה החלום? שיהיו הרבה פניות, ביגור ומחוצה לה, ושאוכל להפוך את זה לעיסוק המרכזי שלי.

תמונת השער

החורף סוף סוף הגיע, מה שמזמן לגנים טיולים ארוכים בהר ובסביבה. גן חצב טיילו בשדה הארטישוק ובשדה הלא מעובד, שבזכות זה פורחים בו נרקיסים רבים. וכמובן המשיכו להר בו התחילו לפרוח סביונים, כתמות, רקפות וכמובן הכלניות בכל הצבעים.

בתמונה: קים קינן של אלמוג ונעמה, גילי גונן של אורן ושני

סרט מלא אהבה

השקת הסרט "לנשום רוחותיך כבראשונה" ביום העלייה על הקרקע תשפ"ג

יי בטבת, יום העלייה על הקרקע של יגור, ציון, כמדי שנה, על ידי מועדון "שלישי בערב", ואורגן על ידי צוות "גיל הזהב": נתן טלמור ודליה שוחר, איל שריג ושרה'ילה טנא. הערב התקיים בבית בר יהודה, וציין את סיום אירועי שנה המאה של יגור. התוכנית כללה דברי ברכה של דוד קציר, סיכום אירועי שנת המאה על ידי תמר קלוג, דברים על הסרט, וקטעי שירה בביצוע מיכל שמיר בליווי גדי רביב בגיטרה.

ברכת דוד קציר

דליה ביקשה ממני להגיד כמה מילים ביום חגנו היסטורי אבל נעניתי בכדי לעמוד בלוח הזמנים וכדי לא לגנוב את ההצגה מהסרט כתבתי את הנאום הקצר על פתק.

מכל הספרים שקראנו בילדותנו, אני זוכר ויכול לצטט רק שיר אחד קצר מתוך "שירי אמא אווזה":
שלושה חכמי חלם הפליגו לים בקליפה.
לו היה הכלי יותר חזק - לא היה שירי נפסק!

הכלי - קיבוץ יגור (כך אני מקווה) עדיין חזק ואנחנו (ובזה אני בטוח) לא חכמי חלם.

אז גם בתקופה לא קלה שאנחנו עוברים כעת, כלכלית וחברתית וכולנו - צעירים ומבוגרים - רוצים בטובת הבית הזה אז לפני שאנחנו מקטרים ומקנטרים - אני רק מסר
בואו קודם תמיד נספור עד 10!

חג שמח

ברכת דליה שוחר

ערב טוב! יי בטבת, יום העלייה על הקרקע. פעם כינו אותו "יום הוותיק". אז, כבוד גדול לוותיקים, ותקווה גדולה לממשיכי דרכם...

היום, כשהקיבוץ משתנה, אורחות חיינו לא ממש כפי שהיו.

נאחל: שנמשיך באחריות הדדית, באכפתיות כלפי החברים/ות, כלפי הקיבוץ, שנדע לשמוח יחדיו, לעזור בעת צרה, להרגיש בית חם ותומך לבנים, לנכדים, לנינים, לחברים מצעיר ועד זקן. וברוח התקופה - ללא הבדל דת, גזע, מין ומגזר.

גלית חגי וינן ורדי מסכמים את העבודה על סרט המאה: "לנשום רוחותיך כבראשונה"

כשהתכנסנו לתכנן את השנה, היה ברור שצריך סרט. פנינו לכמה חברות מסחריות, שהציעו לנו קונספטים לסרטים והצעות מחיר גבוהות מאוד. כמעט כל ההצעות היו בכיוון של סרט היסטורי בסגנון "יגור אז ועכשיו" במטרה לספר על ההתפתחות של יגור במאה שנה. יצאנו מהפגישות בהרגשה שזה לא ממש מתחבר למה שאנחנו מחפשים. הבנו שצריך לעשות את זה בכוחות מקומיים.

לפני שנה התחלנו לעבוד ממש. כמו שנאמר בסרט כמה פעמים, ה-DNA הכי משותף של כל היגורניקים הוא ההר והוואדי. החלטנו ללכת על ההר. התחלנו לאסוף סיפורים וזיכרונות כתובים. בהתחלה נתנו לפרויקט את הכותרת "יגור בצל כרמלי" עד שגבי קרדוש העיר שצריך להיות "יגור בחיק כרמלי". המנעד שבין "בצל" ובין "בחיק" מקיף קשת רגשות שונים ומגוונים, ומביא את הגוונים השונים של הקהילה הרב דורית שביגור. סיפורי חיים אישיים וציבוריים של מי שחיו כאן כל חייהם, אלה שהצטרפו מבחירה, הצטרפו מכורח, וגם אלה שעזבו. כולם חלק מהקהילה, ולכולם רגשות וזיכרונות כאלה ואחרים להר ולוואדי.

בחרנו לצלם משפחות, קבוצות בעלות מכנה משותף (כמו הגננות או בנות שהצטרפו לקיבוץ מבחוץ) ובני מחזור, כי היה חשוב לנו לתפוס את הנינוחות, הפתיחות, וההומור שסיטואציות כאלה מזמנות. אספנו סיפורים וחוויות, לא משהו שתמיד מאפשר או דורש תסריט. ניסינו לברור את הסיפורים, שמצד אחד אישיים, אבל מצד שני מייצגים תקופה או דור. כך, לדוגמה, השימוש בלבנות חבלה בעבר, או האומנות על ההר, אל מול הפוייקה שעושים הצעירים או פק"ל הקפה של היום. החיבור בין החלקים השונים של הסרט הוא תמטי - רעיוני. לאו דווקא עלילתי. חלקי הסיפור יוצרים קולאז', שעונה על השאלות המרכזיות של הסרט שאותם גם הצגנו למרואיינים: איך הכרמל עיצב וממשיך לעצב את האופי של יגור דרך האנשים החיים פה? והאם במאה השנים של יגור ניכר פער (בעיקר בין דורי) בהשפעתו על האנשים?

אחרי שהסתיימה העריכה, הראנו את הסרט לכמה קבוצות משוב, וכל פעם שינינו משהו.

הסרט אמנם איננו סרט היסטורי על יגור, אבל היה לנו חשוב לשלב גם סיפורים מהעבר שקשורים להר וקשורים לעיצובה של יגור כמקום חשוב מבחינה היסטורית ותרבותית. שילובם בסרט יכול גם לחדש לדור הצעיר ולהדגיש את החשיבות הזאת. לכן מוזכר בסרט סיפור המעפילים שהגיעו ליגור דרך הכרמל, ועידת צביה וועידת הקיבוץ המאוחד שהתקיימו בו.

מובן שלחלק מהציבור היו אולי ציפיות לסרט היסטורי יותר, תיעודי ומייצג, או דווקא אישי יותר. אנחנו ניסינו לשקף תחושות של אנשים בקהילה, שיש בה שונות גדולה: בגילאים, ברגשות, בזיכרונות.

צילמנו מאות שעות. היינו מוגבלים בעונות צילום, כי רצינו שהכרמל יופיע במלוא הדרו ופריחתו. לא כל האנשים יכלו לטפס ולהגיע למרומיו, ולא תמיד הצלחנו לכנס את הקבוצות שרצינו לאסוף והיינו צריכים לוותר. משתתפים בסרט כ-80 מבוגרים

ועוד הרבה ילדים. סליחה מראש מאלה שלא נכנסו, ומאלה שצולמו הרבה שעות ונכנסו במשפט אחד קטן. זה לא בגלל שהסיפורים לא היו מספיק טובים או הצילומים לא מספיק יפים. לא כל מה שסופר התאים לקו הרעיוני של הסרט, ולא כל מה שצולם יכול היה להיכנס. צריך לנסות לראות את הסרט כסיפור יגורי שלם, ולא דווקא לחפש את הפרטים החסרים. אם הסרט יגרום לשיח בין אנשים על תחושותיהם למקום - עשינו את שלנו.

לסיום אנחנו חושבים שאין כמו כוחות מהבית לעשות סרט על הבית.

על הצד המקצועי נצחו **ינון ורדי וינון מלכין**. עוד בהפקה: **תמר קלוג, אורלי זעירא, יוליה איריס וגלית חגי**.

תודה **לרחלי רווה-חודק** שהשאילה את המספרה לצילומי "מה השאלה". תודה להר על התפאורה. תודה לכל המשתתפים שפתחו את ליבם ושיתפו בתחושותיהם. תודה גם למי שעוצר להגיד מילה טובה או מביא דבר ביקורת. זה לגיטימי. אנחנו מקווים שתאהבו אותו כמו שאנחנו אוהבים.

לנשום רוחותיך כבראשונה - הפרמיירה בחד"א

מודה שבתחילת הדרך גם אני הייתי סקפטית.

לא ראיתי את התמונה הגדולה בעיני רוחי, אבל זרמתי עם צוות סרט המאה. ישבנו וחשבנו קונספטואלית איך הסרט יראה, ולאט לאט תפרנו פיסה לפיסה, כמו שמיכת טלאים ישנה.

כשראיתי את התוצר בחצי הדרך, הבנתי שיש לנו אוצר ביד. הסרט, שרובו נתפר בידיהם האמונות של גלית חגי, ינון ורדי וינון מלכין קרם עור וגידים, ובכל הקרנת ניסיון, כשנסוספה עוד עריכה, הפך "מהודק ומדוייק". נערך עוד קצת והתהדק עוד קצת, התרגשתי יותר.

כשהגיעה העת להציג בפני הציבור, יוליה איריס ואני רצינו להעביר לציבור את התחושה שיש פה סרט של ממש, מושקע, מרגש, מעביר סיפור מיוחד ומרהיב. סרט שנכנסים אליו עם כרטיסים, שיש סדרן ואי אפשר בלי פופקורן. על הדרך התווספו גם הגרשונים לשירה בציבור וחגיגת העלייה על הקרקע של סיום שנת ה-100 היתה מושלמת.

גם בפעם החמישית שראיתי את הסרט נרשמה לחלוחית בעיניי, אבל הפעם נוסף מימד נוסף לצפייה: כל צחוק, כל ליחשוש, כל הבעה שקלטתי מצד קהל הצופים גרמה לי לדריכות, וניכר בתגובות תוך כדי, וגם אחרי, שהצלחנו. העברנו את סיפור הרומן היגורי המורכב עם הר הכרמל בצורה שלמה ומדוייקת.

אחרי שנה של עבודה, מקווה שחבריי לצוות, שעבדו קשה על הסרט, חוו קטריזיס כמוני. היה ערב מושלם לסיכום שנת המאה.

תודה אחרונה **לעינב רוזיאן**, ועדת תרבות, על העזרה והתמיכה.

נתראה ב-150.

אורלי זעירא ויוליה איריס

ספר ברדיו, לחגה של יגור

הזוהר" שלה בכינרת, לאגם "בתכלת שוקטה ובתום", וגם לחוות-הבנות, חוות ההכשרה, שבה אולי, "מעולם לא השכמתי עם שחר לגן לעובדו בזיעת אפיי". זה סוד קסמו של השיר. מה שמיוחד, שבמובן מסוים, דווקא בגלל, כמו ששרת חשב, בגלל הרגשנות של השיר, הוא התפשט באירופה במהירות, והצליח לייצג עבור היהודים הצעירים באירופה את הבשורה של החיים בארץ, בשורה שציפו לה.

עשר שנים אח"כ, בתקופת השואה ואחרי השואה שרו אותו באירופה בהתרפקות לארץ ישראל, תומתה, טהרתה, "הארץ המובטחת" לעומת הגיהנום שבו הם חיו. סיפור אחד מרבים, לדוגמא, על מפגש ביער בליטא או בבלהרוס, מפגש בין ניצולי המחנות ופרטיזנים יהודים, בליל "כל נדרי". אחרי שאמרו "קדיש" על המשפחות ועל העולם היהודי שחרב, פתאום מסביב למדורה אחת הפרטיזניות היהודיות מתחילה לשיר את "ואולי". כל הנוכחים "נזרקים", ברגע הזה, בתודעתם אל חופי הכינרת, והתאור בכתובים הוא "שכך עולים מהמזמור רגלי נערות יחפות, בוססים בשבילים מכוסי טל, בשדות המולדת הרחוקה-קרובה... חוטים דקים בלתי נראים נשזרים מים כנרת הרחוק ועד ריחות יער פוטשניק, חוטים דקים אך חזקים אדוק בין אחים רחוקים קרובים". תראו מה זה כוח של שיר! המלחמה עוד טרם הסתיימה והשיר זורק אותם לארץ ישראל.

עברו הרבה שנים עד שהסיפור הזה פורסם בעיתון. הזיכרון של אותו יעד, שלא שכח את אותה נערה שהחלה לשיר פתאום את "ואולי".

הערת העורך: חיפשתי את הסיפור בגוגל ולא מצאתי. שלחתי לד"ר עמיאור הודעה במייל, ותוך דקה קיבלתי את תצלום המאמר מ"על המשמר" מתאריך 19.9.1961 "כל נדרי אצל הפארטיזאנים" ביער "פוטשאני".

הסיפור על מאה ליגור יצטרף לאוסף הסיפורים של יום הכיפורים ו"כל נדרי".

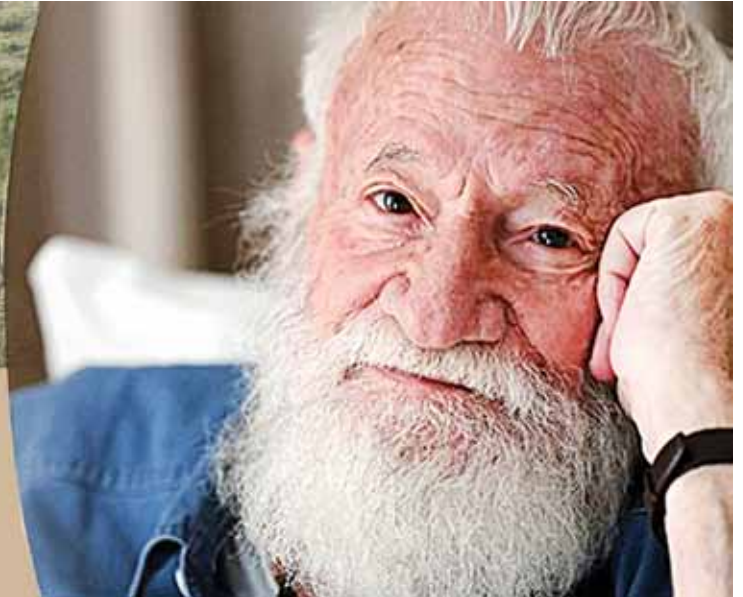
תוכנית הבוקר הפופולרית "קלמן-ליברמן", המשודרת מדי בוקר ברשת ב', מייחדת את הדקות האחרונות מדי יום א' בשעה 09:45 לסיפורו של שיר עברי. הפינה מוגשת על ידי ד"ר חזי עמיאור מנהל "אוסף ישראל" בספריה הלאומית.

לכבוד סיום שנת המאה של יגור הובא סיפורו של השיר "ואולי". "חיפשתי דרך לציין שלפני 100 שנה הוקם קיבוץ יגור. קיבוץ יגור הוא קיבוץ מוסיקלי. היו בו מסורות מוסיקליות, במיוחד בתחום של ליל הסדר וההגדה של פסח. אלה הפכו מודל להמון לילות סדר קיבוציים בארץ. האיש הדומיננטי ביגור מבחינה מוסיקלית היה יהודה שרת. מעבר לזה שהיה מורה ומוסיקאי, הוא היה המלחין הראשון של שירי רחל, עוד בחייה. השיר הכי אהוב שהוא הלחין וגם שהסיפור שלו הכי מיוחד, הוא "ואולי". יהודה שרת התכחש כל חייו ללחן היפה של השיר שכולם סביבו שרו ברגש ובדביקות. הוא כאילו "עמד בפניה" כמו אומר, "אני לא אוהב את הלחן הזה, שלי!"

הסיפור הוא שיהודה שרת היה בשליחות לנוער חלוצי באירופה. יום אחד הוא עמד מול "אגוז קשה", קבוצת צעירים, שכנראה היו די סקפטיים או ציניים, וחיפש דרך לשבור את הקרח ולהגיע ללבבות שלהם. זה היה שנה אחרי מותה של רחל ב-1931, ובהשראה של רגע הלחין את "ואולי" על המקום, ושר להם. כמו שסיים לשיר כבר התחרט! נראה לו רגשני מדי. הוא לא העלה בדעתו ששיר שלא הוקלט ואין לו תווים, ייצא החוצה מהפגישה ההיא, ומישהו בכלל ישיר אותו. אלא שלמגינת ליבו השיר התפשט מעצמו! בקבוצות הנוער באירופה, והגיע לארץ. כששרת חזר לארץ מהשליחות השיר כבר נוגן על תקליטים! נותר לו רק לאכול את עצמו כל השנים אח"כ על השיר שלו, שכל כך סלד ממנו. ולמה אהבו אותו באירופה? דווקא בגלל הישרליות שלו. זה שיר מרגש שנוגע במהות של ארץ ישראל ובמורשת של העלייה השנייה. המורשת הזאת דיברה מאוד אל הנוער היהודי באירופה. דווקא הטון של הספק הקיומי, "ואולי לא היו הדברים לעולם", כי רחל יושבת בתל אביב בשנותיה האחרונות, מתגעגעת ל"ימי

"לשכב בצילך בכרמל"
שנה ליזרם טהרלב

דברים מטקס האזכרה שנערך ביגור

האירוע אורגן על ידי **בתיא טהרלב ולאה מרזל** שגם הנחתה והתקיים בפואייה של "יד למגינים". השתתפו בני משפחה, חברים ומוקירים, ביניהם **עדנה וקרן רוזנבלום** (האשה והבת של המלחין יאיר רוזנבלום). הופיעו: **דלית כהנא**, שהופיעה עם יזרם טהרלב יותר מעשרים שנה, **ועפר גביש** - מומחה לזמר העברי, שהיה בקשר קרוב עם יזרם וסיפר על כמה מהשירים. **אמיתי אגמון** חלק זכרונות מרגשים מבית הילדים. **ענת עוגן** שרה "ההר הירוק תמיד", וסיפרה על קבוצות המטיילים הפוקדות את הקבר ושרות אותו וציינה את השקת הסרט "לנשום רוחותין כבראשונה". **ארנון שנער** קרא את דברי ההספד של עמיקם שכטר מלפני שנה, **תיקי בכר** (חברה של בתיא) קראה את "הצבעוני". השירים שהושרו: אתה לי ארץ, ארצנו הקטנטונת, את ואני והרוח, עצי הצפצפות, ההולכים אחר השמש, שהשמש תעבור עלי, תן לי (מה שאבקש), אם זה טוב ואם זה רע, למי אכפת מה שיהיה, הדרך אל הכפר. (צילם את מהלך הטקס **יצחק בוצר**).

היום המכתב הזה הוא התגלמות של קרוב לבבות בעיני "לבני המשפחה, חברים ושותפים ליצירה, אוהביו ומוקיריו, אהבתי את יזרם אהבת נפש, עקבתי אחריו באדיקות, ממתין לכל הגיג ומחשבה, לכל שנינות וחריזה שהביא לעולם בשנותיו המאוחרות. (בתיא: הוא, אוחנה, הגיב לפוסטים של יזרם, ממש מדי שבוע). כאן, למרגלות ההר הירוק תמיד נולד וצמח אדם שאת זכרו לא ניתן יהיה למחוק לעד. הוא שזר במעשה ידי-אומן, מילים שילוו את המדינה ואת החברה הישראלית עוד הרבה אחרי לכתו. יזרם היה אדם אוהב, לארצו ולעמו, העם, על כל חלקיו, החזיר לו אהבה, מי ייתן ונרו יאיר עבור כולנו את הדרך אל הכפר,

לאה מרזל: עברה שנה. לחלקנו עברה מהר, לאחרים יותר לאט. לכל אחד כאן יש את יזרם טהרלב שלו. מי שמחוך ליגור הוגה "יזרם", במילעיל, מי שמיגור, במלרע, כמו יזרם המלך. בכולנו נגע. מאז שהסתלק מאיתנו, נכתב עליו המון. נאמר בין היתר "שהיה בין מנסחי מגילת העצמאות של המוסיקה הישראלית", ו"מאות השירים שכתב מונחים מקצה הארץ ועד קצה, בבואה מזומנת של הווי הולך ומשתנה המתועד ומונצח בזכותם".

בתיא טהרלב: אני מודה לכם על שהגעתם היום לחלוק כבוד ליזרם, לטפח ולזכור את מורשתו. אני מודה מעומק הלב על מה שהיינו, יזרם ואני, אחד לשני, ולו גם לזמן כל כך קצר. יזרם האמין ברוחו העזה של האדם, בשכלו העז, אשר יוצר וחושב, שמסוגל לראות מנקודת מבט רבות, בהומור, ואשר מסוגל להמציא עולם. יזרם העמיק בארון הספרים היהודי: ספרי קודש, חכמה ומוסר. הוא עשה זאת באהבה גדולה ובעיניים חילוניות. ארון הספרים היה בשבילו מקור חשוב של השראה, אבל לא מקור סמכות. ביוון העתיקה, כאשר משורר גדול הלך לעולמו הקהל שליווה אותו בדרכו האחרונה עמד על רגליו ומחא לו כפיים. וכך עשו גם כל הנוכחים בטקס האשכבה ב"הבימה", בבוקר יום שישי העצוב לפני שנה. תודה לקיבוץ יגור ולכל מי שהכינו את הטקס הנפלא הזה, לאלה שזוכרים ומזכירים, ומוחאים לו כפיים יום יום. משפחה וחברים ביקשו ממני שהטקס של גילוי המצבה והאזכרה לא יהיו רק אירוע עצוב. זה בידיים שלנו כיצד לזכור את יזרם, את גדולתו ואת מתיקותו, כיצד נחוש את ההשראה הגדולה, שהביא לארץ שלנו. יזרם טיפח את קירוב הלבבות וביקש שאדאג לכך אחרי לכתו. לשמחתי קיבלתי הבוקר מכתב מיו"ר הכנסת אמיר אוחנה שעקב אחרי הפייסבוק של יזרם בנאמנות. דווקא

הדרך בה רצינו לחזור בחזרה, יהיה זכרו של יורם ברוך לעד בלב האומה".

יעל ס"ט רשף: שנה עברה ונדמה כאילו עברו חיים שלמים. שנה, בה יגור חגגה מאה ובד בבד משנה היא את אורחות חייה. שנה, בה המדינה הפכה את פניה כמעט לבלתי הכר. בוודאי אם יורם טהרלב היה עימנו, היה כותב על כך שיר, מקאמה וצליל של ביקורת מהולים באהבה גדולה. לפני שנה, בחודש שבט, בשעת הלוויה פסק הגשם ותכלת השמיים נפרשה מעלינו לכמה רגעים של חסד, ואילו השנה - השמיים עצרו מלכת והאדמה צמאה לגשם, שאינו בא. ונדמה שעם הסתלקותו של יורם טהרלב סר חינו של העולם ועצב גדול קיים במחוזותינו. ובינתיים, המדינה כולה מנסה להתרגל ללכתו ושמו נחרט בשמות של רחובות, בתי ספר, ורבים המטיילים המגיעים ל"חלקת האלוהים" הקטנה - לבית הקברות ביגור, על מנת לפקוד את קברו ומסתובבים בעקבות שיריו בנופי ילדותו - מחפשים את הפרדס והשוקת, את שדרת האיזדרכת והברושים, את המעיין הקטן ברום הכרמל את השקדיות והנרקיסים. עם מותו של אדם נוצר חלל גדול בלב אוהביו ומוקיריו, אך יש משהו מנחם לנשארים, שעל אף מותו

שמו ממשיך להתקיים ושיריו ממשיכים להתנגן בכל הזדמנות מעל גלי האתר ונשמעים מפי זמרים רבים בערבי זמר. ונדמה שעדיין מסתובב הוא בינינו, אולי רק הלך לכמה ימים ומיד יחזור.

ובימים אלו, כאשר המדינה הולכת ומתרחקת מאיתנו, שבים אותם שירים, אשר בהם מראות ונופים וחוויות ארץ ישראליות וקיבוציות ומחברים אותנו פעם אחר פעם אל עצמנו ואל אותה ארץ ילדות, ממש כפי שהוא כותב בשירו "ארצנו הקטנטונת".

"נביאה בבגדינו את ריח הכפרים / בפעמון ליבנו יכו העדרים / ישנה דממה רוגעת וקרן אור יפה / ולאורה נפסעה ברגל יחפה". ובתוך מעמסות החיים, היום יום השוחק, הזמן העובר ופגעי הגוף עולה זכרון ותפילה המרטיטה את נימי הלב, "לו על כתפינו נשאנו שנית תינוקות / לו רק יצאנו שנית לחרוש ולזרוע / לו רק יכולנו לקצור, / לו רק לצאת ולבצור / לו רק ידענו לנצור חדות הנוער".

יורם טהרלב, חסר כל כך בארץ הזאת, לו רק נדע לנצור בתוכנו את חדות מילותיו ולדבוק בהן מתוך אהבה גדולה, שהיתה בו לארץ הקטנטונת, לארץ בראשית, לאדם באשר הוא - אפשר שירווח לנו, מבחינה לאומית קיבוצית ואישית.

סיפורים שמאחורי השירים שסופרו במהלך הטקס (המובאות הן מכתביו של יורם טהרלב)

על ידיהם ועבר לאפי נצר, "זר של נרקיסים". יורם טהרלב: "השיר מדגים בצורה מובהקת את הערבוב בין הסתיו לחורף, הנרקיס הוא פרח חורף, אבל בפזמון נאמר 'אדום עולה הסתיו'. זה היה אחד השירים הראשונים שכתבתי, וכנראה לא היה אכפת לי לערבב את היוצרות, העיקר להוציא עוד להיט!"

"**החולמים אחר השמש**" - עופר גביש מספר, שטהרלב קישר את השיר מבחינה אסוציאטיבית למשמר העמק, ושהוא נכתב בהשראת מוסיקה מסרט. רק מה, יורם לא זכר את הסרט, והשאלה המשיכה להטריד את עופר עד שפנה למומחה הקולנוע יעקב גרוס שאמר: "מה זאת אומרת, זה הלחן של 'הוא הלך בשדות', שבאמת נכתב על משמר העמק!" יורם לא שכת. הוא פשוט לא ידע! אחרי שהסרט ירד מהמסכים, סשה ארגוב, שהיה חבל לו על המנגינה שהלחין שתעלם, שלח אותה לכותבים שונים.

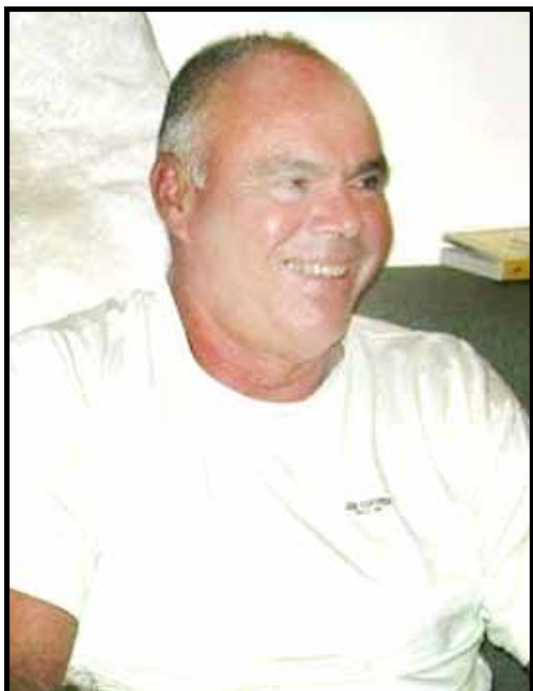
"**את ואני והרוח**" - השיר הראשון שפורסם מעטו של יורם טהרלב ופילס את דרכו לתודעה הציבורית. "כתבתי אותו בנסיעה באוטובוס מחיפה לתל אביב וטמנתי בכיס החולצה. ביום שישי נורית (אשתי הראשונה) לקחה את החולצה לכביסה, מצאה את הפתק עם השיר, שיבחה אותו והציעה לשלוח אותו להלחנה. המלחין היחיד שאת כתובתו ידעתי היה נחום היימן, שגר בבית אלפא. שלחתי לו את השיר, ואחרי שבועות אחדים שמעתי אותו ברדיו מפי צמד 'הפרברים'. כך הפכתי לפזמונאי".

"**זר של נרקיסים**" - יום אחד נקרא יורם על ידי בני אמדורסקי לפגישה דחופה וסודית בכתובת לא ידועה! חיכתה לו שם שלישייה: שמוליק קראוס, גיוזי כץ, אריק איינשטיין, לימים "החלונות הגבוהים". אריק איינשטיין היה חתום אצל האמרגן פשנל והיה אסור שדבר ההרכב החדש שמתבשל יתפרסם ברבים. הם ביקשו מיוזם שיכתוב שני טקסטים. אחד מהם לא התקבל

תוספת העורך: האזכרה נערכה ביום שישי, ערב שבת "יוחיי". בפרשת "יוחיי" נפרד יעקב מבניו, ובהפטרה שלה נפרד דוד מבנו שלמה. בספרו, "שמחת תורה", אולי הנקרא והפופולארי ביותר של יורם טהרלב בתחום היהדות, התייחס טהרלב לפרשה, ולאח כללה אותה בטקס. על דברי יעקב לבניו "היאספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים", כתב טהרלב, "בדור שבו גדלתי אני, נאמר תמיד 'פנינו לעתיד'. ושרנו: 'לא כלום אתמול, מחר הכל'. לימים למדתי, כי מי שאומר 'פני לעתיד', מדמה לעצמו את הזמן כמין נהר שזורם ממרחקים ולאט-לאט מתקרב אליך, ואם תתפוס נקודת תצפית גבוהה - תוכל לראות את העתיד לבוא. הרעיון היהודי הוא הפוך: הזמן הוא נהר הזורם מאחורי גבך. את העתיד אינך רואה ואינך יודע עליו כלום. כשהנהר עובר אותך לרגע אחד זה ההווה, וכשאתה רואה אותו מולך הוא כבר עבר. ובעצם פניך תמיד אל העבר. ואכן, בעברית המילה 'לְפָנַי' אומרת, כי מה שאני רואה לְפָנַי, זה רק מה שהיה לְפָנַי. ולכן כל כך מרבים היהודים להתווכח על העבר! ואם נתבונן סביבנו נגלה, כי יש לנו פחות מדי עתידנים ויותר מדי עבריינים".

טהרלב כידוע, התרחק ככל האפשר מאמירות פוליטיות. והקשר בין סוף המשפט, לחקיקות האחרונות שבאו להכשיר כהונת עבריין לשר במדינת ישראל היא על דעתי (גר.) בלבד.

יעקב (פונדיק) ענבר - לזכרו

יעקב נולד בקיבוץ יגור ב-10.2.1947 להוריו שמואל ורחל פונדיק, אח ליוסי, זיוה ואליעזר.

מהיום שנולד היה מחובר לחבריו בכיתה, איתם גדל כתף אל כתף מבית התינוקות ועד לגיוסו לצבא. הוא היה ילד גדל גוף, שקט, עם חיוך ביישני ומופנם. הילד הכי גבוה בכיתה והכי חזק, ונוכחותו תמיד השרתה הרגשת ביטחון על חבריו ועל סביבתו.

יעקב היה מאוד מסודר ומאורגן. עמירם טנא מספר, שהחדר שלהם תמיד הבריק בניקיונו, ואף פעם לא מצא בגדים מפוזרים על הרצפה, כמו בחדרים אחרים של הבנים.

לאחר הלימודים יצא עם בני מחזורו ליד חנה ולאחר מכן התגייס לצבא. כשהחלו מיונים לשייטת ניגש יעקב להיבחן. למרות שבגיבוש הראשון נכשל בגלל פציעות ברגלו, לפי הצעת מפקדיו הוא עשה את המסלול פעם שנייה והתקבל לשייטת 13.

גם בתוך חבורת הלוחמים של השייטת בלט בגובהו ובחוסנו הגופני, ויעידו על כך סיפורי חבריו הלוחמים, שהשתתפו בפשיטה על האי גרין. אחד הפתרונות שלהם להתגבר על משוכה גבוהה בדרך ליעד, היה לבחור "לוחם תמיר, שיוכל לשאת על כתפיו את הלוחמים העולים בזה אחר זה". לשם כך נבחר יעקב פונדיק, שזכה אחר כך לכינוי "סולם יעקב".

הדס מספרת, שאחות לוחמי השייטת ליוותה אותו כל חייו. החברים מהמסעות בים וביבשה היו חבריו הטובים, שלא נטשו אותו גם בימי חולשתו. לאחרונה, שיחזרו שלושה בני מחזורו (בני +75) את מסע הגיבוש שעשו במיונים לשייטת, ולאחר מכן ביקרו אותו בבית אחווה, דבר שמאוד ריגש אותו בימיו האחרונים.

יעקב והדס נישאו לאחר שבע שנים של חברות. בהמשך נולדו רותם, אוהד, אורון ואורי. "הוא היה אבא טוב, חם, אוהב ותומך. מאוד נוכח ומעורב בילדותנו", הם אומרים, "לקח אותנו לטיולים על ההר ולרכיבה על סוסים ועל אופניים". ומוסיפים: "גם לאחר המשבר שעברה המשפחה לאחר גירושי ההורים, הקפיד לבוא כמעט כל שבוע לארוחות ערב שבת המשפחתיות".

בשנת 1973 בעקבות עבודתו של יעקב עברה המשפחה עם שני ילדיה לקניה. הם חזרו ארצה לאחר שפרצה מלחמת יום הכיפורים. יעקב ביקש לחזור לשירות פעיל במלחמה, אך

בבדיקות הרפואיות המקדימות התגלה לראשונה שהוא סובל מסוכרת. גילויה של מחלת הסוכרת השפיע על כל אורח חייו. למרות שהחל לאבד את ראייתו, התעקש להמשיך לעבוד, ללכת לחוגי ריקודים ולא לוותר על עצמאותו. הוא עשה את זה בלהט רב, אולי בגלל שהבין שמבחניתו כל יום כזה הוא מתנה.

עם השנים למד מכונאות ונשא רשיון נהיגה בסוגים שונים של רכבים, כולל אמבולנס ומשאיות כבדות. יעקב היה מכונאי מוכשר ועבד במוסך, בטובופלסט, בלגין ועל מכסחת הדשא של ענף הנוי. בשנים האחרונות עבד בחממת הסחלבים עם אלכס ליבנה. גם כשאיבד את מאור עיניו כמעט לגמרי, התעקש ללכת לעבוד. הניקיון והסדר היו טבועים באישיותו. לא היה משנה אם זה במפעל או בנוי, הוא פשוט לא היה יכול לסבול בלגן וחוסר סדר. משברי הבריאות לא שברו את רוחו. כשלא יכול היה להמשיך בחממת הסחלבים, עבד באגרטל.

אין ספק שכל ויתור כזה היה כרוך בכאב ובעלבון של בגידת הגוף, כיוון שיעקב אהב את החיים והיה גאה בעברו. גם בימים הקשים עדיין שמר על אופטימיות ומיעט להתלונן על הקשיים שלו.

נזכור אותו כאיש אמיץ, שנלחם לא רק במסגרת שירותו כלוחם בצבא, כי אם גם על איכות חייו.

במותו הותיר משפחה אבלה: הדס, רותם, אוהד, אורון ואורי, בנות זוג ושבעה נכדים.

יהי זכרו ברוך

אבא היה דמות משמעותית בחיים שלי. הרבה ממה שאני היום ומי שאני - מבוססים על חלקים משמעותיים ממה שחוויתי, ראיתי והרגשתי במהלך חיי במחיצתו. אני מאמין, כי בחלק מהותי של שנות חיי, שבו עוצבו אישיותי ודמותי, אבא היה לצידי כאבא נוכח, יומיומי, בא והולך לעיסוקיו, מחנך, מלמד, צוחק, כועס, תומך, שולף מהמקלחת, זורק לבריכה, תופס איתי גלים ועוד ועוד.

למדתי עם אבא הרבה -

זה התחיל מלהנות מכוחו ומעוצמה פיזית כילד - אבא שמניף ילד גדול וכבד לשמיים (בגלל השלד כמובן...), מחזיק אותי על הכתפיים, כדי שאוכל לקפוץ לעמוקים בבריכה ממש מגבוה...
זה המשיך דרך ידיים גדולות וטובות, שמראות לי איך להחזיק כלי עבודה נכון, לפרק ולהרכיב נכון ומסודר, להשתמש בכוח הגנטי בצורה נכונה.

אבא היה פדנט בכל הקשור לסדר וניקיון, וזה חלחל אלי מגיל מאוד צעיר, אולי לעיתים באופן מוגזם. לצד זה, ידע גם לקחת אותי לטיולי בוך משוגעים בקישון - שם למדתי, בין היתר, קור רוח ו"להיסתלש" זה גם כיף לפעמים.

אבא לימד אותי ערכים ואורחות חיים -

צניעות - להסתפק במה שצריך, כשיש, לאהוב את הפשוט ולהעריך את הדברים הקטנים בחיים.

נתינה - לאבא היה לב גדול וחזק. למדתי על נתינה, על מתן עזרה באשר היא, על היכולת לתת מעצמך מתוך ההבנה הפנימית שיש בך חוסן, עוצמות, שקט פנימי, ביטחון - גם ברגעים מורכבים, גם קשים למראה או להכלה. היכולת לבצע ולהתמודד עם רגעים או מראות קשים, וגם להיות מסוגל להכיל אחרים באותם הרגעים - נרכשה גם מאבא.

קור רוח - תכונה חזקה של אבא. מהווה עבורי עוצמה שקשה לתאר ברגעים מסוימים.

אומץ - את התכונה הזו ראיתי גם באבא ועדיין רואה גם באמא - במלוא עוצמתה. לא יכול לדמיין למה נדרש אבא בשירותו הצבאי כלוחם, אבל האומץ ליווה אותו כל חייו גם בהתמודדות עם קשיי המחלה ועם החלטות שקיבל - על חלקן התחרט עם השנים. במשך הזמן, אבא נפתח יותר ויותר וסיפר מדי פעם גם על חוויות מהשירות. אני מבין יותר היום, שאבא נשא על עצמו מטענים משמעותיים ואומץ הוא אחת התכונות שכלל הנראה סייעו לו לאורך שנים.

רעות - כך או אחרת, הערך הזה פוגש אותי היום באופן מיוחד, כשאני חושב על אבא. מאז שאני זוכר את עצמי, מלווה אותנו החברות האמיצה בין חברי הצוות של אבא מהשירות. מגיל צעיר הכרנו אותם, נפגשנו איתם ועם המשפחות שלהם. התמיכה והליווי הנחוש, הקרוב, הכן, הבלתי מתפשר של חברי הצוות לאורך השנים ועד יומו האחרון של אבא - זה מעורר השראה, זה מרגש, זה מהווה דוגמה ומופת. כשאני חושב על "רעות" אינני יכול שלא להזכיר את יצחק שרון - יצחק, אין לי מילים להביע הערכתי ותודתי על הסיוע שלך והתמיכה באבא בשנים האחרונות. אני יודע שבחרת בכך לאורך תקופה ממושכת, שבה אבא כבר באמת נדרש לסיוע קרוב וזו בעיני רעות בהגדרתה! תודה רבה לך!

נחישות - אחת התכונות הכי דומיננטיות של אבא! כל נשימה שעברה בריאותי ויצאה מפיו דיברה נחישות. במהלך שירותו, תוך כדי ההתמודדות עם הסוכרת, בחיי המשפחה, בעבודות השונות... בין היתר, אבא היה נחוש למצות את החיים שנותרו לו, ועד שלב די מאוחר עוד נאחז באפשרות שמשוהו אולי יחזיר לו את מאור עיניו וישיב לו את עצמאותו - עליה נלחם באדיקות עד הרגע האחרון. אני חשתי כל הזמן, שרק ביום שבו אבא ירפה מכך - רק אז יניח לנפשו לפרוח החוצה.

עד יומו האחרון התעקשתי ללחוץ את ידו בכל מפגש ביננו, כי היתה זו לחיצה של אבא. לחיצה נחושה, אחיזה אבהית, חזקה ואוהבת. כבר לא גוף שרירי, זקוף ומלא בכל טוב, אבל הלחיצה נשארה איתנה!

היתה לי הזכות להיות ליד אבא ממש עד ימיו האחרונים ולדבר אליו, לספר לו ולעדכן אותו - ולו לשם טיפת שפיות בחייו המורכבים. היתה לי הזכות להגיד לו, שאני אוהב אותו ושוב ושוב שאני מעריך כל שנייה שבה היינו זה לצד זה כאב ובן - בכל המצבים. אמרתי לו שקיבלתי ממנו המון ושאני מעריך אותו מאוד, עם הכול ולמרות הכול. כך היה בשבועות האחרונים - כל פעם קצת. והוא מקשיב, והוא מהנהן והוא דומע. והוא גם נבוך ומעביר נושא... וזה היה האישור בשבילי שבחרתי נכון. שהוא באמת שמע אותי. וזו היתה זכות גדולה בשבילי להיפרד כך באחרית ימיו.

אז זה היה מעט ממה שאבא יעקב הוא בשבילי - אהוב, חזק בתוכי וחלק ממני. ולעד יהיה כזה.

תודה אחרונה לאמא שלי, שבאצילותה יוצאת הדופן ובטוב ליבה העוצמתי סעדה את אבא, דאגה לו, אהבה אותו והיתה נוכחת באופן שקשה לתאר. רק מעטים מבינים כמה זה אירוע גדול כשלעצמו עבורה. עבור כלנו.

לצוות בית אחווה שתמך, הכיל, סייע ונכח. עבודת קודש אתם עושים!

תודה על התמיכה של מי שנוכח כאן, שיהיה אחר כך, שכתב, שהגיע ועוד יגיע - תודה מעומק הלב.

אורון ענבר

ענת עוגן במרכז חורב בחיפה

קבוצת חברי יגור השתתפה בהפגנה במרכז חורב ובכיכר מלכי ישראל בתל אביב נגד הרפורמה המשפטית שמובילה הממשלה.

ענת עוגן: לצד דגלי המדינה היה חשוב לי שיונף גם דגל הקהילה הלהט"בית, כדי שילד שלי, גיל, ומשפחתו יהיה עתיד בארץ הזאת ואזכה לגדל פה את נכדיי.

רות דורום בארי: זאת הפעם הראשונה בחיים שיצאתי להפגנה. עליתי לארץ בשנת 2001, כאשר פוטיץ עלה לשלטון - כבר אז היה לי ברור, שזה לא יגמר בטוב. היום בארץ אני מרגישה דומה - מתחיל להתבשל שינוי מסוכן, שעלול להוביל לכך, שילדי לא ירצו לגור במדינה שלנו, כי זאת לא תהיה מדינה חופשית. זה לא רק ערכים, זה גם חשיבה מאוד פרקטית: לא יהיה טוב כלכלית בדיקטטורה - רכוש מעבד ערך, משתלטת שחיתות, אזרח לא מוגן, הכול מתפרק. מי צריך שיוך דירות, אם הם יאבדו את ערכן, כשנהפוך ממדינה מודרנית למדינת העולם השלישי? זה לא קורה מייד, אך מתחיל מרגע של שאננות ואדישות אזרחית. אני לא מאמינה ב"לנו זה לא יקרה", אני מאמינה ב"לא צריך לחכות למה שיקרה, צריך לפעול כדי שיקרה מה שאנחנו רוצים". אז אני באה להפגין, זה מה שאני יכולה לעשות.

יונינה דור: יצאנו במוצ"ש להפגנת המחאה הקרובה לבית, במרכז חורב. הרגשתי התעלות וסיפוק מכך שאני חלק מציבור ענק, מגוון וצפוף, שמביע בסערה התנגדות לממשלה הפשיסטית-דיקטטורית. אמנם לא הצלחתי להבין מה בדיוק אמרו הנואמים כי ההגברה הייתה חלשה, אבל רוח הדברים הייתה חד-משמעית. היא התבטאה, בין השאר, בכרזות שנשאו אנשים בקהל. אהבתי את השלטים המקוריים שנכתבו בבית, ביד לא אמונה - ככה זה במחאה עממית. שרתי במלוא הגרון עם ההמונים את "באנו חושך לגרש", "אין לי ארץ אחרת" ו"התקווה" (בשעה 20:00 כבר היינו בבית).

אמנם, ברחבת מוזיאון תל-אביב, שבה הפגנתי במוצ"ש שעבר, הכול היה יותר מאורגן ויותר גדול, אבל אין הבדל בהרגשתי האישית בין תל-אביב למרכז חורב. (מתל-אביב חזרנו בשעה 24:00).

חברים! אל תישארו אדישים!

אל תעמדו מנגד!

המעט שאפשר לעשות היום הוא

להצטרף למחאה.

תל-אביב וחיפה

הן שתי אלטרנטיבות ראויות!

תתפרסם הודעה על שעות יציאה

וכתובת להרשמה,

ובהתאם למספר הנרשמים יוזמן רכב

לתל-אביב ולמרכז-חורב.

יונינה דור יעל ס"ט רשף וחברים אחרים